

بیماری گیلن باره چیست؟

بیماری گیلن باره، بیماری فلجی حاد است که در آن، بخشی از رشته‌های عصبی نخاع تخریب شده‌اند. اغلب به دنبال یک عفونت تنفسی یا گوارشی عارض می‌شود و در مواردی به دنبال واکنش‌های ایمنی یا جراحی نیز مشاهده شده است. معمولاً سابقه یک عفونت ویروسی مربوط به ۳-۲ هفته پیش از آغاز بیماری وجود دارد.

علائم بالینی:

- در ابتدا علایمی مثل: گزگز، مور مور، سوزش و خواب رفتن اندامها ایجاد می‌شود.
- در ۱۰٪ موارد درد عضلات دیده می‌شود.
- ضعف عضلانی از نوع خفیف تا فلج کامل.
- اختلال عملکرد ماهیچه‌های تنفسی.
- در صورت درگیری اعصاب مغزی، بیمار قادر نیست چشم را محکم ببندد و یا عضلات صورت را حرکت دهد.
- دوبینی.
- اختلال ادراری.
- علائم درگیری دستگاه عصبی خودکار (افزایش یا کاهش ضربان قلب، کاهش فشار خون و نوسانات فشار خون) ممکن است دیده شود.
- اختلال در دفع مدفوع و جمع شدن ادرار در مثانه و یا عدم کنترل بر دفع ادرار که نیاز به سوند است.

(۱)

درمان:

- ✓ درمان عمده در گیلن باره: مراقبت پرستاری، تدابیر توانبخشی، جلوگیری از عوارض بستری شدن، تعویض پلاسما و تزریق ایمونوگلوبولین (آی.وی. آی.جی) می‌باشد.
- ✓ چنانچه حال عمومی بیمار خوب باشد و بتواند بدون مشکل تنفسی راه برود، درمان خاصی لازم نیست. تزریق (آی.وی. آی.جی) در شکل‌هایی از بیماری که سریعاً پیشرونده است سودمند است.

تغذیه:

- * در مرحله حاد اولیه، تزریق وریدی مایعات توصیه می‌شود. اگر این مرحله ادامه یابد ممکن است به تغذیه با لوله معده نیاز باشد. در صورت استفاده از دستگاه تنفس مصنوعی، مقدار چربی و کربوهیدرات رژیم غذایی باید کاهش داده شود.

(۲)

● دردهای شدید عصبی - عضلانی.

● در موارد مزمن بیماری تحلیل رفتن اندام‌ها.

- * با شروع مرحله بهبودی، در صورت تحمل، رژیم نرم یا نرمال توصیه می‌شود و در صورت بلع دردناک، غذاهای پوره غلیظ مصرف شود.
- * برای پیشگیری از یبوست، مصرف میوه‌جات و سبزیجات فراوان توصیه می‌شود.
- * توصیه می‌شود که مواد غذایی در حجم کم و دفعات بیشتر خورده شوند.

فعالیت:

- ◀ سفارش می‌شود که اندام‌های انتهایی دچار فلج، در وضعیت صحیح نگه داشته شوند و حداقل روزی ۲ بار ورزش‌های غیرفعال در محدوده حرکتی هر عضو انجام شود.
- ◀ توصیه به تغییر وضعیت بدنی هر دو ساعت یکبار و انجام فیزیوتراپی اندام‌ها در ابتدا توسط فیزیوتراپیست و سپس توسط اعضای خانواده بیمار.

(۳)

دانشگاه علوم پزشکی تهران
قطب جامع علمی طب کودکان
بیمارستان مرکز طبی کودکان
(واحد آموزش سلامت)

بیماری گلین باره

- ❖ جهت تسکین دادن و به حداقل رساندن خشکی و سفتی عضلات، درد و احساس ناراحتی فرزندتان، برای او از حمام گرم استفاده کنید.
- ❖ در صورت داشتن اجازه، رژیم پرکالری، پرپروتئین، معمولی یا نرم را در منزل برای فرزندتان رعایت کنید.
- ❖ قبل از دادن غذا به فرزندتان، ابتدا با مقدار کمی از غذا، توانایی بلعیدن فرزندتان را امتحان کنید.
- ❖ در صورتی که فرزندتان غذا را به خوبی نخورد، در مورد تغییر رژیم غذایی فرزندتان با پزشک مربوطه مشاوره کنید.
- ❖ تشویق به نوشیدن مایعات تا ۲ لیتر در روز، مگر اینکه ممنوعیتی وجود داشته باشد.
- ❖ مقدار جذب (خوردن غذا و مایعات) و دفع فرزندتان را ثبت کنید.
- ❖ هفته‌ای یک بار فرزندتان را وزن کنید.

بیمارستان آموزشی درمانی پژوهشی مرکز طبی کودکان:
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیابان دکتر محمد قریب، جنب
بیمارستان امام خمینی (ره)، پلاک ۶۲ مرکز طبی کودکان
وبسایت بیمارستان: (آموزش به بیمار)
<http://chmc.tums.ac.ir>

- ◀ برای کاهش خطر زخم‌های فشاری، توصیه می‌شود که از پدهایی بر روی برجستگی‌های استخوانی نظیر آرنج و پاشنه پا استفاده شود.
- ◀ برای پیشگیری از ترومبوز وریدی‌های عمقی، انجام ورزش‌های محدوده حرکتی، و مایعات فراوان توصیه می‌شود و تغییر وضعیت و پوشیدن جوراب‌های الاستیک نیز انجام شود.

خانواده محترم: جهت بهبودی هرچه سریع‌تر فرزندتان، شما هم می‌توانید هنگام ترخیص، موارد زیر را در منزل رعایت کنید:

- ❖ ممکن است فرزند شما برای حرکت، به صندلی چرخدار، احتیاج داشته باشد.
- ❖ کودک خود را هرچه بیشتر برای مشارکت در برنامه مراقبت از خود تشویق کنید.
- ❖ در صورت نیاز و صلاحدید پزشک، برنامه فیزیوتراپی را بعد از ترخیص در خانه نیز انجام دهید.
- ❖ مراقبت از پوست فرزندتان را برای کمک به گردش هرچه بهتر خون انجام دهید.